

§ 45 Rapportering avseende intern kontroll inom Linköpings kommun år 2016

Dnr KS 2017-77

Ärende

Utifrån genomförda träffar med ledande tjänstemän inom samtliga förvaltningar och analys av inlämnade rapporter görs bedömningen att internkontrollen inom kommunen till stor del fungerar bra och att såväl genomförande som rapportering fortsätter att utvecklas. I nämndernas redovisning av genomfört internkontrollarbete finns många exempel på att arbetet medfört att avvikelser och brister uppmärksammas och att åtgärder vidtagits för att styra verksamheten mot önskat resultat.

I flera nämnder framhålls det att samarbetet mellan tjänstemän och IK-representanter fungerar väl när det gäller att mot bakgrund av de risker som finns i nämndens verksamhet ta fram förslag till kontrollplan. I några nämnder har man infört rutinen att man först tar beslut om IK-rapport följt av att man på nästa sammanträde beslutar om IK-plan. Detta ger möjlighet till bättre förankring av planen hos hela nämnden innan beslut ska fattas. Det ökade engagemanget i detta avseende är en viktig utveckling av IK-arbetet eftersom det är hela nämnden som har ansvaret för internkontrollen.

Beträffande de kommunövergripande kontrollmomenten visar resultatet av uppföljningen att inom delar av kommunstyrelsens verksamhetsområde kan tillämpning av regler vid arbetsmöten med måltider som arbetsgivaren betalar förbättras. Vidare när det gäller att chef ska ha genomfört det första mötet med sjukskriven medarbetare inom 28 dagar samt att handlingsplan upprättats kan konstateras att dialog förekommit i nästan samtliga fall men att handlingsplan inte upprättats för alla medarbetare.

De enheter som tillhör barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområde har tidigare rapporterat in resultatet av kontrollerna i en standardiserad mall till utbildningskontoret som sammanställt, sammanfattat och bedömt resultatet av utförda kontroller. I årets rapportering har mallen inte använts och någon sammanfattning och analys av det internkontrollarbete som genomförts av enheterna finns inte heller med i årets rapport. För att nämnden ska få en fullständig redovisning av den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde är det viktigt att nämnden får en kompletterande redovisning och bedömning avseende utfört internkontrollarbete på enhetsnivå. För kommande internkontrollarbete bör denna mall eller liknande verktyg åter användas för att underlätta bedömning av den interna kontrollen på enhetsnivå.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Inom bildningsnämnden är ett förbättringsområde att samtliga enheter mer systematiskt rapporterar enligt den mall som utbildningskontoret utarbetat för redovisning av utfört IK-arbete på enhetsnivå.

Ett förbättringsområde för flera nämnder är att i årets rapport redovisa en uppföljning av vidtagna åtgärder avseende brister som redovisades i föregående års rapport samt göra en bedömning av hur den interna kontrollen fungerar inom hela nämndens verksamhetsområde.

Kommunens revisorer har genom PwC granskat kommunens rutiner för en korrekt och tillfredställande momshantering. Den samlade bedömningen var att kommunstyrelsens redovisning med avseende på ingående mervärdesskatt samt kommunal momskompensation inte var helt rättvisande. Till följd av granskningen har kommunledningskontoret vidtagit ett antal åtgärder. Sammantaget förväntas vidtagna åtgärder medföra att redovisningen av ingående mervärdesskatt och momskompensation fortsättningsvis är mer rättvisande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2017-01-26

Kommunstyrelsens beslut

- 1. Rapporten överlämnas till respektive nämnd för beaktande i kommande internkontrollarbete.**
- 2. De nämnder som ska återrapportera vidtagna åtgärder och resultat ska avrapportera detta till kommunstyrelsen senast 30 april 2017.**

Beslutet skickas till:
Ekonomi och finans
Revisionskontoret
Samtliga nämnder och styrelser
Kommunstyrelsens kansli
(Beslut uppdrag)

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunledningskontoret
Ekonomiavdelningen
Pär Nilsson
Revisionskontoret
Peter Alexandersson
Anders Larson

2017-01-26

Dnr KS 2017-77

Kommunstyrelsen

Rapportering avseende intern kontroll inom Linköpings kommun år 2016

FÖRSLAG TILL KOMMUNSTYRELSEN

1. Rapporten överlämnas till respektive nämnd för beaktande i kommande internkontrollarbete.
2. De nämnder som ska åiterrapportera vidtagna åtgärder och resultat ska avrapportera detta till kommunstyrelsen senast 30 april 2017.

ÄRENDE

Utifrån genomförda träffar med ledande tjänstemän inom samtliga förvaltningar och analys av inlämnade rapporter görs bedömningen att internkontrollen inom kommunen till stor del fungerar bra och att såväl genomförande som rapportering fortsätter att utvecklas. I nämndernas redovisning av genomfört internkontrollarbete finns många exempel på att arbetet medfört att avvikelser och brister uppmärksammas och att åtgärder vidtagits för att styra verksamheten mot önskat resultat.

I flera nämnder framhålls det att samarbetet mellan tjänstemän och IK-representanter fungerar väl när det gäller att mot bakgrund av de risker som finns i nämndens verksamhet ta fram förslag till kontrollplan. I några nämnder har man infört rutinen att man först tar beslut om IK-rapport följt av att man på nästa sammanträde beslutar om IK-plan. Detta ger möjlighet till bättre förankring av planen hos hela nämnden innan beslut ska fattas. Det ökade engagemanget i detta avseende är en viktig utveckling av IK-arbetet eftersom det är hela nämnden som har ansvaret för internkontrollen.

Beträffande de kommunövergripande kontrollmomenten visar resultatet av uppföljningen att inom delar av kommunstyrelsens verksamhetsområde kan tillämpning av regler vid arbetsmöten med måltider som arbetsgivaren betalar förbättras. Vidare när det gäller att chef ska ha genomfört det första mötet med sjukskriven medarbetare inom 28 dagar samt att handlingsplan upprättats kan konstateras att dialog förekommit i nästan samtliga fall men att handlingsplan inte upprättats för alla medarbetare.

De enheter som tillhör barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområde har tidigare rapporterat in resultatet av kontrollerna i en standardiserad mall till utbildningskontoret som sammanställt, sammanfattat och bedömt resultatet av utförda kontroller. I årets rapportering har mallen inte använts och någon sammanfattning och analys av det internkontrollarbete som genomförts av enheterna finns inte heller med i årets

rapport. För att nämnden ska få en fullständig redovisning av den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde är det viktigt att nämnden får en kompletterande redovisning och bedömning avseende utfört internkontrollarbete på enhetsnivå. För kommande internkontrollarbete bör denna mall eller liknande verktyg åter användas för att underlätta bedömning av den interna kontrollen på enhetsnivå.

Inom bildningsnämnden är ett förbättringsområde att samtliga enheter mer systematiskt rapporterar enligt den mall som utbildningskontoret utarbetat för redovisning av utfört IK-arbete på enhetsnivå.

Ett förbättringsområde för flera nämnder är att i årets rapport redovisa en uppföljning av vidtagna åtgärder avseende brister som redovisades i föregående års rapport samt göra en bedömning av hur den interna kontrollen fungerar inom hela nämndens verksamhetsområde.

Kommunens revisorer har genom PwC granskat kommunens rutiner för en korrekt och tillfredställande momshantering. Den samlade bedömningen var att kommunstyrelsens redovisning med avseende på ingående mervärdesskatt samt kommunal momskompensation inte var helt rättvisande. Till följd av granskningen har kommunledningskontoret vidtagit ett antal åtgärder. Sammantaget förväntas vidtagna åtgärder medföra att redovisningen av ingående mervärdesskatt och momskompensation fortsättningsvis är mer rättvisande.

Återrapporering

Med anledning av föregående års rapportering avseende intern kontroll inom Linköping kommun (dnr KS 2015-1025) fattade kommunstyrelsen beslut om att återrapporering om vidtagna åtgärder skulle ske i följande frågor senast 30 juni 2016.

Kommunledningskontoret skulle återrapporera resultatet av översynen av blanketten ”Checklista vid anställnings upphörande eller förflyttning” (LK 2381) samt vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att checklistan tillämpas på avsett vis.

Utbildningskontoret skulle återrapporera åtgärder som vidtagits avseende kvarstående brister vid kassaavstämning vid Anders Ljungstedts Gymnasium.

Revisionskontoret och kommunledningskontoret noterar ånyo att någon återrapporering inte ägt rum i dessa frågor. Vid kommande träffar under våren 2017 med berörda förvaltningsledningar förväntas att begärd återrapporering kommer att ske senast 2017-04-30. Beträffande översynen av blanketten ”Checklista vid anställnings upphörande eller förflyttning” (LK 2381) föreslås att en arbetsgrupp tillsätts vars uppgift är att säkerställa att checklistan är aktuell och komplett samt att rutinen tillämpas i hela organisationen. Arbetsgruppen leds av personalavdelningen.

BAKGRUND

Intern kontroll kan övergripande definieras som en process i vilken kommunens samtliga ingående verksamheter samverkar. Processen är utformad för att med rimlig grad av säkerhet uppnå följande mål:

Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet

Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten

Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, regler och rutiner

Intern kontroll består således av processer vars syften är att säkerställa att målen uppnås.

Den 29 oktober 2002 § 179 fastställde kommunfullmäktige ett reviderat reglemente för intern kontroll med tillämpningsanvisningar. Tillämpningsanvisningarna kompletterades 2006 med en instruktion till internkontrollrepresentanterna (IK-representanterna). I reglementet tydliggörs nämnds/styrelses roll och ansvar avseende intern kontroll.

Kommundirektören fastställde 2008 en modell och en vägledning för hur arbetet med internkontroll ska utföras inom kommunen. Vägledningen syftar till att praktiskt beskriva hur reglementet och anvisningarna ska tillämpas i nämndernas arbete med intern kontroll. Syftet är också att skapa en gemensam metod och struktur för internkontrollarbetet (IK-arbetet), exempelvis innehåller vägledningen en mall för att göra väsentlighet- och riskbedömning. Utöver detta har ett nätverk bildats som specifikt hanterar frågeställningar kring arbetet med intern kontroll. Samtliga nämnder och revisionskontoret är representerade i nätverket och arbetet inom nätverket är ett led i att säkerställa att arbetet med intern kontroll blir utfört enligt fattade beslut. Sedan 2011 ingår Linköpings kommun tillsammans med tolv av Sveriges största kommuner i ett nätverk vars syfte är att delge varandra erfarenheter av och vidareutveckla arbetet med intern kontroll.

Kommunens internkontrollsystem

Kommunstyrelsens roll

Kommunstyrelsen har som en del i sin uppsiktsplikt det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll utifrån kommunallagen och internkontrollreglementet.

Revisionens roll

Revisionens roll är att granska respektive nämnds eget arbete med den interna kontrollen. Utifrån nämndens rapport och bedömning av hur den interna kontrollen fungerar gör revisionen sina egna bedömningar av vad revisionen behöver fördjupa sig i genom granskningar. Revisionen har även återkommande överläggningar med de av respektive nämnd/styrelse utsedda IK-representanterna.

Nämnds/styrelsens roll

Varje nämnd har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive ansvarsområde. Ansvaret är hela nämndens och kan inte delegeras. För att stärka nämndens kontroll av att den löpande interna kontrollen fungerar på ett tillfredsställande sätt har nämnderna inom sig utsett ledamöter som IK-representanter. Dessa IK-representanter har nämndens uppdrag att särskilt följa att den interna kontrollen utförs enligt nämndens och kommunfullmäktiges beslut.

Nämnden ska varje år i november anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Valet av granskningsobjekt ska motiveras utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Det innebär att områden där sannolikheten att fel uppstår och där eventuellt fel får allvarliga konsekvenser ska prioriteras framför områden där ett fel sannolikt inte uppstår och om det trots allt inträffar inte innebär några allvarliga konsekvenser för kommunen. Ett allvarligt fel behöver inte enbart innebära att den kommunala enheten drabbas av ekonomisk förlust utan det kan vara ännu allvarligare med förlust av medborgarnas förtroende.

Nämnden ska i en årlig rapport uttala sig om hur den bedömer att den egna interna kontrollen fungerar. I rapporten ska även utfallet av de genomförda kontrollerna enligt den antagna kontrollplanen redovisas samt vilka åtgärder som vidtagits när brister konstaterats.

KOMMUNALA MÅL OCH POLICY

Ur ett verksamhetsperspektiv förutsätter en god intern kontroll att det finns dels dokumenterade mål dels policys, regler och rutiner avseende olika områden samt en uppföljning och kontroll av att verksamheten bedrivs på avsett vis.

Nämndernas ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med antagna mål framgår av kommunallagen 6 kap. 7 § vilken har följande lydelse:

”Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt”.

REDOVISNING OCH BEDÖMNINGAR AV GENOMFÖRD INTERN-KONTROLL

I syfte att få en djupare genomgång av hur arbetet med intern kontroll utförts av nämnderna under 2016 har revisionskontoret och kommunledningskontoret tillsammans genomfört träffar med ledande tjänstemän inom samtliga förvaltningar. Redovisningen och bedömningar av genomförd interkontroll i denna rapport grundas även på genomläsning och analys av nämndernas rapporter. Avseende kommunstyrelsen har bedömningen gjorts av revisionskontoret.

Kommunstyrelsen

Bedömningen är att det finns väl inarbetat process när det gäller att utveckla och följa upp den interna kontrollen. Förslag till internkontrollplan (IK-plan) för nämnden tas fram av en arbetsgrupp bestående av sakkunniga från samtliga avdelningar

inom kommunstyrelsens förvaltning. Förslaget till IK-plan och internkontrollrapport (IK-rapport) processas sedan med kommundirektörens stab för att sedan godkännas av kommunstyrelsens IK-representanter.

Arbetsättet medför att sakkunniga årligen går igenom förvaltningens verksamhet vid val av kontrollmoment som sedan förankras i förvaltningens ledning. Därefter görs ett aktivt ställningstagande av IK-representanterna till förslag om rapport och plan innan beslut fattas i kommunstyrelsen.

IK-planen för 2016 omfattar såväl kontroll av administrativa rutiner som uppföljning av några av förvaltningens verksamheter. I redovisad handling sammanfattas de rapporter som ansvariga för kontrollen redovisat. Rapporten inleds med en återkoppling avseende hur noterade brister i föregående års rapport har åtgärdats. Av rapporten framgår att IK-representanterna deltagit aktivt i delar av uppföljningen.

Resultatet av uppföljningen visar att rutinerna i stort sett genomgående fungerar på avsett vis. Avseende kommunens webbplats (www.linkoping.se) har kontroll gjorts av att funktionaliteten för de lättlästa webbsidorna med myndighetsinformation anpassar sig till den enhet som besökaren använder, t ex mobiltelefon eller surfplatta. Vidare har kontrollerats att språket på dessa sidor är lätt att ta till sig. Bedömningen är att funktionen/rutinen fungerar tillfredsställande. I syfte att ytterligare förenkla för besökaren planeras utökad testning av funktionalitet och att aktivt sprida information om de lättlästa sidorna bland grupper med invandrarbakgrund.

Beträffande de administrativa rutinerna visar resultatet av uppföljningen att tillämpning av regler vid arbetsmöten med måltider som arbetsgivaren betalar kan förbättras inom delar av kommunstyrelsens verksamhetsområde. När det gäller att chef ska ha genomfört det första mötet med sjukskriven medarbetare inom 28 dagar samt att handlingsplan upprättats kan konstateras att dialog förekommit i nästan samtliga fall men att handlingsplan inte upprättats för alla medarbetare.

Den övergripande bedömningen är att verksamhetens rutiner/system överlag fungerar tillfredsställande inom styrelsens ansvarsområde. I de fall brister noterats pågår förbättringsarbete och rutinerna kommer att följas upp under 2017.

Uppdragsnämnder

Uppdragsnämnder ska kontrollera dels sin egen verksamhet och administration dels upphandling av verksamhet samt uppföljning av avtal. Uppdragsnämnder har i sina rapporter fokus på verksamhetsuppföljning. Utifrån inkomna rapporter görs följande bedömning per nämnd.

Barn- och ungdomsnämnden

Av nämndens rapport framgår att internkontroll är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet ska följas upp via den interna kontrollen och kontrollåtgärderna inriktas i första hand mot verksamhetsuppföljning. Riskanalys ligger till grund för val av kontrollmoment och denna har genomförts i samarbete mellan sakkunniga och nämndens IK-representanter. Bedömningen är att det ovan redovisade arbetsättet sammantaget ger fortsatt goda förutsättningar för nämnden att genomföra och utveckla sitt internkontrollarbete. Rapporten inleds med ett avsnitt där det görs

en återkoppling till brister som noterades vid föregående års IK-arbete samt vilka åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas till följd av dessa. I anslutning till redovisningen av nämndens egna internkontrollmoment 2016 framgår det tydligt hur uppföljningen genomförts, vilka bedömningar som gjorts samt ges förslag till förbättringsåtgärder till följd av utförda kontroller. Mot bakgrund av att det är ett stort antal förbättringar och åtgärder som föreslås i rapporten är det viktigt att nämnden följer upp att föreslagna åtgärder genomförs.

Beträffande de kommunövergripande kontrollmomenten görs en relativt omfattande redovisning av resultaten. I de fall det finns brister har utbildningskontoret återkopplat till berörda för korrigerande och förbättring av rutiner.

Utöver de kommunövergripande kontrollmomenten bestämmer respektive enhet själv vilka delar av verksamheten som ska kontrolleras. Enheterna har tidigare rapporterat in resultatet av kontrollerna i en standardiserad mall till utbildningskontoret som sammanställt, sammanfattat och bedömt resultatet av utförda kontroller på enhetsnivå. I årets rapportering har mallen inte använts och någon sammanfattning och analys av det internkontrollarbete som genomförts av enheterna finns inte heller med i årets rapport. För att nämnden ska få en fullständig redovisning av den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde är det viktigt att nämnden får en kompletterande redovisning och bedömning avseende utfört internkontrollarbete på enhetsnivå. För kommande internkontrollarbete bör denna mall eller liknande verktyg åter användas för att underlätta bedömning av den interna kontrollen på enhetsnivå.

Sammantaget är emellertid bedömningen att nämndens internkontrollarbete till övervägande del utförs med god kvalitet och successivt utvecklas positivt. Utifrån redovisat material framgår även att uppföljningen av den interna kontrollen har hög prioritet och att ett betydande arbete läggs ned på detta. Som nämnts är ett förbättringsområde att redovisa en sammanfattning och bedömning av det internkontrollarbete som utförs inom nämndens enheter.

Bildningsnämnden

Redovisningen av årets IK-arbete görs i en sammanfattande rapport av vilken det tydligt framgår vilka kontrollmoment som utförts, hur de genomförts, resultatet av kontrollen samt vilka åtgärder som vidtagits. I anslutning till sammanfattningen redovisas även respektive kontrollmoment mer utförligt. Av materialet framgår att nämnden följt kontrollplanen och att IK-representanterna, nämndens ordförande och sakkunniga tillsammans diskuterat och prioriterat vilka kontroller som ska genomföras inom nämndens verksamhet innan IK-planen beslutats av nämnden. Avseende IK-plan 2017 är nämndens bedömning att flera kontrollmoment från 2016 ska behållas som en följd av att brister framkommit.

Redovisningen av utfört IK-arbete avseende verksamhet som bedrivs via de enheter som tillhör nämndens ansvarsområde redovisas i särskilda bilagor i en mall som utformats av utbildningskontoret. I rapporterna redovisas resultatet av granskningen av de kommungemensamma kontrollmomenten samt även respektive enhets egna kontrollpunkter. Redovisningen inleds med en sammanfattning som för hälften av sex enheter ger en relativt bra bild över de viktigaste resultaten av utfört kontrollarbete. För resterande enheter är det svårare att utifrån sammanfattningen utläsa vad kon-

trollarbetet resulterat i. Vidare är det utifrån enheternas redovisning ofta svårt att utläsa hur kontrollen är genomförd och kontrollen utmynnar inte heller i någon bedömning eller slutsats avseende om rutinerna fungerar på avsett vis. Ett förbättringsområde är också att samtliga enheter mer systematiskt rapporterar enligt den mall som utbildningskontoret utarbetat för redovisning av utfört IK-arbete på enhetsnivå.

Med utgångspunkt från redovisat material görs bedömningen att nämnden utfört ett omfattande IK-arbete av god kvalitet. Arbetet styrs av en genomtänkt kontrollplan som är väl förankrad i nämnden. Av rapporten framgår även att nämndens kvalitetsarbete bedrivs med utgångspunkt i att utveckla den interna kontrollen i verksamheten.

Kultur- och fritidsnämnden

Rapporten inleds med en återkoppling till föregående års IK-arbete och av denna framgår att tidigare brister rättats till. Av rapporten framgår också att beslutad IK-plan har fullföljts till alla delar och att IK-representanterna deltagit aktivt i granskningen. Av redovisningen framgår vidare att det är väsentlighets- och riskbedömningar som ligger till grund för utvalda kontrollmoment. För de nämndspecifika kontrollmomenten redogörs tydligt för dels hur kontrollen utförts dels för vilka resultat, slutsatser och bedömningar uppföljningen lett till. Nämndens samlade bedömning är att internkontrollen överlag fungerar bra inom hela nämndens verksamhetsområde.

En standardiserad mall används avseende rapportering av internkontroll för enheter som tillhör nämndens verksamhet. Rutinen fungerar bra och rutinen utvecklas successivt. Enheternas redovisning ger i de flesta fall en tydlig bild av hur kontrollen är genomförd, vad respektive kontroll resulterat i samt en bedömning eller slutsats avseende om rutinerna fungerar på avsett vis.

Sammantaget är bedömningen att nämndens IK-arbete genomförts med hög ambitionsnivå och fortsätter att utvecklas. Ett omfattande arbete läggs ned på att följa upp att verksamheten fungerar på avsett vis, vilket visar att arbetet med intern kontroll prioriteras av nämnden.

Omsorgsnämnden

Nämndens IK-arbete redovisas i en överskådlig och tydlig rapport och som följer antagen plan. Av rapporten framgår att omsorgskontoret fortsatt arbetet med att underlätta läsbarhet och begriplighet avseende kundfakturor till enskilda brukare och att fakturor till följd av LSS-beslut granskats fortlöpande under året. Utifrån resultaten av genomförda kontroller gör nämnden bedömningen att verksamheten genomförs med en väl fungerande intern kontroll. I den mer detaljerade redovisningen av respektive kontrollmoment framgår oftast tydligt tillvägagångssätt, resultat och förbättringsåtgärder med anledning av vad som framkommit vid kontrollerna. Nämndens IK-representanter har medverkat aktivt såväl vid framtagande av förslag till IK-plan som vid genomförande av vissa kontrollmoment.

Även i år omfattar granskningen en fördjupad kontroll av kostnader till följd av beslut om insatser enligt LSS-lagstiftningen. Granskningen visar på fortsatt behov av särskild kontroll av fakturor avseende personlig assistans. Vidare har kontroll gjorts av ett stort antal underlag för debitering inom hemtjänsten. Granskningen visar att ingen brukare har betalat fel avgift.

Vid kontroll av sex boenden för ensamkommande barn avseende eventuella risker kopplat till hot, våld och bemanning framkom att antalet incidenter varit få. Med tanke på den korta framförhållningen och att många individer tagits emot konstaterades att verksamheten i stort fungerat på avsett vis. Ett problem som redovisades var svårigheten att rekrytera kompetent personal samt att få den att stanna kvar i verksamheten.

Bedömningen är att det ligger en stor arbetsinsats bakom nämndens IK-rapport och att den omfattar centrala delar av verksamheten samt att den generellt sett håller god kvalitet.

Äldrenämnden

Nämndens rapport har en tydlig struktur och täcker in väsentliga delar av verksamheten. Utifrån resultatet av kontrollerna gör nämnden bedömningen att äldrenämnden har en väl fungerande intern kontroll. I den del av granskningen som avser administrativa rutiner har ca 350 fakturor granskats avseende om kommunens hemtjänsttagare debiteras avgift enligt kommunens regler. I det granskade underlaget hittades inga fel. Bedömningen är att rutinen fungerar, men denna kontroll kommer ändå att fortsätta under 2017 eftersom det finns behov av ytterligare förtydliganden och förbättringar när det gäller läsbarhet och förståelse av kundfakturorna.

Av det redovisade materialet framgår även att nämndens IK-representanter medverkat aktivt vid några av de genomförda granskningarna. Av rapporten framgår att riskanalys genomförs vid val av kontrollmoment.

Bedömningen är att nämnden genomfört ett bra IK-arbete som belyser väsentliga delar av nämndens verksamhet.

Samhällsbyggnadsnämnden

Utifrån redovisad rapport görs bedömningen att nämndens internkontrollarbete fortsätter att utvecklas jämfört med tidigare. Redovisningen har numera en bra struktur och av rapporten framgår tydligt vad som granskats, vilka resultat som framkommit och vilka slutsatser som det lett fram till och vilka åtgärder som nämnden behöver vidta. Av rapporten framgår att nämndens IK-representanter medverkat i internkontrollarbetet.

Rapporten skulle ytterligare förbättras om det i sammanfattningen även redovisades en uppföljning av vidtagna åtgärder avseende brister som redovisades i föregående års rapport samt en bedömning av hur den interna kontrollen fungerar inom hela nämndens verksamhetsområde.

Myndighetsnämnder

Myndighetsnämndernas kontrollåtgärder består av två viktiga delar, dels att kontrollera att handläggning av myndighetsutövningen bedrivs rättssäkert dels att kontrollera den egna administrationen.

Bygg- och miljönämnden

Nämndens IK-arbete under 2016 belyser bl. a. kontroll av faktureringsrutiner, att sökanden debiteras enligt gällande taxor och avgifter och åtgärder för att förebygga felaktiga beslut. Av rapporten framgår att nämnden följt beslutad kontrollplan. Det redovisas även att IK-representanterna aktivt medverkat i uppföljningen. Sammanfattningsvis framgår att inga större avvikelser framkommit vid genomförda kontroller.

Utifrån nämndens rapportering görs bedömningen att redovisningen av nämndens internkontrollarbete utvecklats jämfört med tidigare. Av rapporten framgår det tydligare vad som granskats, vilken omfattning kontrollen haft liksom resultatet av kontrollen.

Utifrån redovisad rapport och samtal med företrädare för nämnden gör vi bedömningen att det finns väl utvecklade system och rutiner för verksamheten och uppföljning av denna.

Rapporten skulle ytterligare förbättras om den inleds med en kort sammanfattning av utfört internkontrollarbete samt en bedömning av hur den interna kontrollen fungerar inom hela nämndens verksamhetsområde.

Socialnämnden

Av nämndens IK-rapport framgår att den är en del av socialförvaltningens kvalitetsarbete och syftet med den är att säkerställa rättssäkerhet och god kvalitet i handläggningen. Rapporten, som har ett stort antal kontrollmoment, följer med ett undantag beslutad kontrollplan. Resultatet av genomförda kontroller visar på såväl väl fungerande verksamheter som på flera angelägna förbättringsområden. Exempel på positiv utveckling är att antalet samordnade individuella planer (SIP) inom Äldre och funktionsnedsatta och IFO är betydligt fler jämfört med tidigare. Avseende förbättringsområden är den allvarligaste bristen att många barnavårdutredningar drar ut på tiden och pågår längre än lagstadgade 120 dagar. Nämnden är väl medveten om bristerna och åtgärder har vidtagits men de har ännu inte haft tillräcklig effekt. Ett annat förbättringsområde är inom Äldre och funktionsnedsatta där utredningstiderna också

ökat trots att åtgärder vidtagits för effektivare handläggning. Av rapporten framgår också att IK-representanterna aktivt har medverkat i delar av uppföljningen.

Med nämndens rapport som grund görs bedömningen att socialnämndens IK-arbete genomförs på ett bra sätt och belyser centrala delar av nämndens verksamhet. Av rapporten framgår att det finns angelägna förbättringsområden.

Överförmyndarnämnden

I nämndens rapport görs en tydlig redovisning av resultat och slutsatser av genomförda kontroller. Antagen kontrollplan har följts vilket innebär att samtliga akter har granskats och att samtliga planerade boendebesök har genomförts. Nämnden har fortsatt att arbeta med de förbättringsområden som redovisades föregående år. Vilket bl. a innebär att ställföreträdarna fått utbildning i hur akterna ska redovisas. Till följd av detta är bedömningen att kvaliteten på redovisningarna har förbättrats. Ett annat fokusområde har varit att fortsatt sprida information om vad uppdraget som god man omfattar. Vid besök på boenden för ensamkommande barn har framgått att det förekommer kunskapsbrister hos personalen om god mans uppdrag vilket medfört en ökning av klagomål och begäran av byte av god man på grund av felaktiga förväntningar. Nämnden kommer därför att fortsätta att aktivt sprida kunskap om nämndens, god mans resp. enhetens roll i sammanhanget.

Nämndens bedömning är sammantaget att genomförda kontroller visar att kvaliteten på enhetens handläggning är av mycket god kvalitet och att tillsynsarbetet i form av granskning av årsräkningar i stort fungerar väl.

Utifrån redovisat material görs bedömningen att uppföljningen av den interna kontrollen görs på ett bra sätt, att arbetet successivt utvecklas samt att uppföljningen har hög prioritet i nämndens arbete.

Utförarstyrelsen

Utförarstyrelsens internkontrollarbete utförs med utgångspunkt från en gemensam mall och redovisningen görs i en fastställd struktur per affärsområde. Att på detta sätt styra och samordna redovisningen av internkontrollarbetet ger en bra överblick över utfört internkontrollarbete inom nämnden men bör utvecklas ytterligare så att de viktigaste resultaten och slutsatserna av dessa framgår tydligare av respektive affärsområdes redovisning.

Samtliga affärsområden inleder rapporten med ett avsnitt där man översiktligt redovisar resultatet från genomförda granskningar. Därefter kommenteras resultatet av utförda kontroller mer detaljerat per kontrollmoment. I rapporten redovisas tydligt vilka kontroller som vidtagits men beskrivningen av tillvägagångssätt avseende utfört arbete behöver i många fall kompletteras så att man lättare kan följa hur kontrollerna utförts, resultaten av dem, noterade brister och avvikelser samt vilka åtgärder som behöver genomföras.

Vid diskussion med Leanlinks ledning har framgått att respektive affärsområde årligen utför ett omfattande egenkontrollarbete som dokumenteras. Syftet med detta är att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. Aktiviteten är även en viktig del av utförarstyrelsens internkontrollarbete.

Resultatet av kontrollerna av de kommungemensamma kontrollmomenten visar att verksamheten med enstaka undantag följer fastställda rutiner.

Av rapporten framgår att ledningen för Leanlink gör den samlade bedömningen att det generellt sett råder god ordning och kontroll i rutiner och system inom utförarstyrelsens verksamhet samt att det som identifieras som förbättringsområden kommer att prioriteras i det fortsatta förbättringsarbetet.

Rapporten skulle förbättras om den för respektive affärsområde tydligare redovisas hur kontrollmomenten är genomförda, de viktigaste resultaten och eventuella kommentarer till dessa. Några affärsområden redovisar delar av detta i årets rapport men generellt är detta ett förbättringsområde.

Av utförarstyrelsens rapportering framgår även att IK-representanterna aktivt medverkat i internkontrollarbetet inom styrelsen. Möte har ägt rum med ledningen för respektive affärsområde samt med direktören för Leanlink. Samtliga besök har dokumenterats i en rapport till styrelsen. Utifrån genomförda besök gör IK-representanterna bedömningen att internkontrollen generellt sett fungerar bra inom Leanlinks verksamhet.

SAMMANTATTANDE BEDÖMNINGAR OCH IAKTTAGELSER

Utifrån genomförda träffar med ledande tjänstemän inom samtliga förvaltningar och analys av inlämnade rapporter görs bedömningen att internkontrollen inom kommunen till stor del fungerar bra och att såväl genomförande som rapportering fortsätter att utvecklas. I nämndernas redovisning av genomfört internkontrollarbete finns många exempel på att arbetet medfört att avvikelser och brister uppmärksammas och att åtgärder vidtagits för att styra verksamheten mot önskat resultat.

Utveckling av arbetet med intern kontroll

I flera nämnder framhålls det att samarbetet mellan tjänstemän och IK-representanter fungerar väl när det gäller att mot bakgrund av de risker som finns i nämndens verksamhet ta fram förslag till kontrollplan. I några nämnder har man infört rutinen att man först tar beslut om IK-rapport följt av att man på nästa sammanträde beslutar om IK-plan. Detta ger möjlighet till bättre förankring av planen hos hela nämnden innan beslut ska fattas. Det ökade engagemanget i detta avseende är en viktig utveckling av IK-arbetet eftersom det är hela nämnden som har ansvaret för internkontrollen. Andra förbättringar är att andelen verksamhetsinriktade kontroller ökat och i flera nämnder är uppföljningen av den interna kontrollen numera en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Granskning av kommunens momsrutiner

Kommunens revisorer har genom PwC granskat kommunens rutiner för en korrekt och tillfredställande momshantering. Den samlade bedömningen var att kommunstyrelsens redovisning med avseende på ingående mervärdesskatt samt kommunal momskompensation inte var helt rättvisande. Till följd av granskningen har kommunledningskontoret vidtagit ett antal åtgärder.

Exempelvis har den interna kontrollen av leverantörsfakturor setts över vilket ska leda till att leverantörsfakturorna uppfyller momslagens krav på fakturor. För momsåtersökningen har en rutin för så kallad baklängesk kontroll införts, dvs. en kontroll att momsintäkten är korrekt i relation till de kostnader som berättigar till momskompensation. Sammantaget förväntas vidtagna åtgärder medföra att redovisningen av ingående mervärdesskatt och momskompensation fortsättningsvis är mer rättvisande.

Återrapportering

Med anledning av föregående års rapportering avseende intern kontroll inom Linköping kommun (dnr KS 2015-1025) fattade kommunstyrelsen beslut om att återrapportering om vidtagna åtgärder skulle ske i följande frågor senast 30 juni 2016.

Kommunledningskontoret skulle återrapportera resultatet av översynen av blanketten ”Checklista vid anställnings upphörande eller förflyttning” (LK 2381) samt vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att checklistan tillämpas på avsett vis.

Utbildningskontoret skulle återrapportera åtgärder som vidtagits avseende kvarstående brister vid kassaavstämning vid Anders Ljungstedts Gymnasium.

Revisionskontoret och kommunledningskontoret noterar ånyo att någon återrapportering inte ägt rum i dessa frågor. Vid kommande träffar under våren 2017 med berörda förvaltningsledningar förväntas att begärd återrapportering kommer att ske senast 2017-04-30. Beträffande översynen av blanketten ”Checklista vid anställnings upphörande eller förflyttning” (LK 2381) föreslås att en arbetsgrupp tillsätts vars uppgift är att säkerställa att checklistan är aktuell och komplett samt att rutinen tillämpas i hela organisationen. Arbetsgruppen leds av personalavdelningen.

SAMRÅD

Arbetet har utförts av kommunledningskontoret och revisionskontoret tillsammans.

MBL

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Paul Håkansson

Peder Brandt

Peter Alexandersson
Revisionskontoret

Beslutet skickas till:
Ekonomi och finans
Revisionskontoret
Samtliga nämnder och
styrelser
Kommunstyrelsens kansli
(Beslut uppdrag)

